

Ministerie van EZK

Wvd, Directeur Elektriciteit

directie Strategie
afdeling Beleid, planvorming
en instrumentontwikkeling

Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl

nota

HUF-toets inzake wijziging Wet implementatie EU
richtlijnen energie efficiëntie (WEE)

MJS
28/3

Datum
25 maart 2019

Behandeld door

Inleiding

Naar aanleiding van uw verzoek van 31 januari 2019 om een HUF-toets uit te voeren op de Wijziging van de Wet implementatie EU-richtlijnen energie-efficiëntie (WEE) (uitvoering van Verordening (EU) nr. 2017/1369 inzake energie-etikettering van energie gerelateerde producten), ontvangt u hierbij de uitkomst van deze toets.

Conclusies en aanbevelingen

De voorgestelde wijzigingen zullen ten algemene bijdragen aan de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de WEE. Zo wordt de NVWA in staat gesteld overtredingen van de aanduiding plicht voor verkopers (energielabel aanwezig bij verkoop, zowel in fysieke winkels als via internet) en overtredingen van de juiste inhoud van de energie labels bestuursrechtelijk te handhaven. Van de bestuursrechtelijke handhaving wordt een grotere effectiviteit verwacht dan van de huidige strafrechtelijke. Het duale systeem biedt mogelijkheden om alleen dan strafrechtelijk op te treden wanneer dat echt noodzakelijk is.

De voorgestelde wijzigingen maken het tevens mogelijk de kosten van het door de NVWA uitgevoerde onderzoek terug te vorderen van de ondernemer (leverancier) in het geval er een overtreding wordt geconstateerd. Daarbij gaat het om de kosten van het productonderzoek (dossiercontrole en testkosten). Van deze retribueerbaarheid van onderzoekskosten zal naar verwachting een preventieve werking uitgaan resulterend in een verhoogde naleving.

De taakverdeling tussen de NVWA en de ACM, alhoewel geen onderdeel van de voorliggende wijziging, zou gediend zijn met verduidelijking met name waar het gaat om de aanwijzing van keuringsinstellingen.

De introductie van bovenstaande instrumenten brengt kosten met zich mee voor de NVWA.

Geschat wordt dat de werklast in het toezicht zal toenemen waarbij op basis van toezichtervaring wordt uitgegaan van:

Ad Bestuurlijke boetes.

200 tot 300 op te leggen bestuurlijke boetes per jaar, waarvan 14% leidt tot het maken van bezwaar en 18% daarvan tot het instellen van beroep.

Kosten opleggen bestuurlijke boetes: € 90.000 tot € 140.000

Kosten Bezwaar: € 60.000 tot € 90.000
Kosten Beroep: € 8.000 tot € 11.000.

Totaal; tussen € 164.000 en € 251.000 per jaar .

Ad Retributies

Uitgaande van 200-300 retributies voor documentcontroles per jaar en 5-10 retributies voor het testen van producten bedragen de totale administratiekosten voor het factureren hiervan tussen € 6.000 en € 10.000. De kosten van bezwaar en beroep tegen het opleggen van retributies bedragen, uitgaande van 14% bezwaar en daarvan 18% beroep, tussen € 63.000 en € 96.000. De totale kosten voor het in rekening brengen van retributies bedragen derhalve tussen € 69.000 en € 106.000.

Aanbevolen wordt hierbij met de (meerjarige) financiering van toezicht rekening te houden. De voorstellen geven geen aanleiding tot het maken van opmerkingen in het kader van de fraudegevoeligheid.

Handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid

De nieuwe regels leiden voor de NVWA niet tot andere verplichtingen in het toezicht. Ze bieden wel wettelijke ruimte om overtredingen af te doen via bestuursrechtelijke maatregelen zoals ook het geval is bij bijvoorbeeld het toezicht op dierenwelzijn, horeca- of productveiligheidstoezicht. Deze werkwijze sluit aan bij bestaande handhavingsprocessen en procedures binnen de NVWA. De escalatie naar het strafrecht is mogelijk bij ernstige misleiding (artikel 33). Van ernstige misleiding is sprake als het op het label vermelde energieverbruik substantieel afwijkt van het daadwerkelijk verbruik. Met het OM zullen hierover werkafspraken worden gemaakt.

De mogelijkheid voor bestuurlijke afdoening zal naar verwachting leiden tot effectievere handhaving daar deze geheel in handen van de NVWA zelf ligt. Dat komt het lik op stuk beleid ten goede en daarmee naar verwachting de naleving .

Het knelpunt dat voor productcontroles slechts tot (bestuurlijke) handhaving kan worden overgegaan indien het gemiddelde van de uitkomsten van het onderzoek van vier producten uit dezelfde serie of batch het aangegeven energieverbruik overschrijdt blijft bestaan. Dit vloeit voort uit de Europese regels en is daarmee echter voor ons een gegeven.

Nieuw is dat bij een geconstateerde overtreding de onderzoekskosten kunnen worden geretribueerd. Het risico om geconfronteerd te worden met een retributie zal bij ondernemers waarschijnlijk leiden tot een verhoogde inzet op naleving. Het instrument komt daarmee de handhaving ten goede.

Het gegeven dat op termijn de technische dossiers door leveranciers geladen gaan worden in een EU data systeem heeft tot gevolg dat deze niet meer door NVWA hoeven te worden opgevraagd bij de leverancier. Dit verkort de doorlooptijd van een onderzoek in het kader van het toezicht en vereenvoudigt ook de uitvoering voor de ondernemer doordat hij het dossier maar eenmalig hoeft in te voeren.

De scope van productgroepen blijft door deze wetwijziging gelijk en heeft dus geen invloed op de voor de handhaving benodigde capaciteit.

Door het opnemen van de mogelijkheid voor uitverkooptermijnen voor handelaren zal bij een onderzoek een aanvullende controle moeten worden uitgevoerd door de NVWA of een product wel of niet onder het uitverkoopregiem valt. Dit zal naar verwachting echter een geringe en ook tijdelijke aanvullende inspanning vergen.

De taakverdeling tussen ACM en NVWA is geen onderwerp van deze wijziging. Van de gelegenheid wordt gebruik gemaakt om er op te wijzen dat uit de wettekst noch de toelichting helder wordt wie de verantwoordelijke autoriteit is voor bijvoorbeeld de aanwijzing van de keuringsinstellingen. Dit als gevolg van een eerdere wijziging van de artikelen 10 en 11 van de WEE. In de artikelen 10 en 11 werd vóór die wijziging een procedure voorgeschreven voor de aanwijzing van keuringsinstellingen voor toestellen en installaties. De ACM was belast met deze aanwijzingen.

Door de genoemde wijziging betreffen de artikelen 10 en 11 thans de aanwijzing van keuringsinstellingen voor energie gerelateerde producten. Niet duidelijk is of de ACM nog steeds de bevoegde autoriteit is voor de aanwijzing nu de beschrijving van de scope van de keuringswerkzaamheden van de aan te wijzen instellingen is gewijzigd. Ten algemene wordt aanbevolen om de taken van de ACM in relatie met de Verordening 2017/1369 te verduidelijken.

Fraudebestendigheid.

De voorstellen geven geen aanleiding tot het maken van opmerkingen in het kader van fraudebestendigheid.